

ISSN 0321-1401

Дошкільне 5

виховання 2021

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

**ФОРМУЄМО
ІГРОВУ
КОМПЕТЕНТНІСТЬ**

**ВИМОГИ
оновленого
Базового
компонента
дошкільної
освіти**

У ФОКУСІ:
ГРА ДИТИНИ

**РАНКОВІ
ЗУСТРІЧІ
у червні**

**Проектуємо
ПРЕДМЕТНО-
ІГРОВЕ
СЕРЕДОВИЩЕ**

**ОРГАНІЗОВУЄМО
РОБОТУ ВЛІТКУ**

**РОДИННА
РОЗВАГА**

ЕФЕКТИВНЕ ЛІТО: плануємо роботу закладу дошкільної освіти

Ірина РОМАНЮК,

консультантка ЦПРПП, старша викладачка кафедри теорії й методики дошкільної та початкової освіти, ОІППО, м. Миколаїв

Як налагодити роботу дитсадка влітку так, щоб розв'язати весь комплекс освітньо-оздоровчих завдань та ще й подарувати своїм вихованцям незабутні враження? Насамперед потрібен добрий план! Пропонуємо ознайомитись із досвідом ефективного і креативного планування діяльності ЗДО на літній період від миколаївських колег.

ЯКІСНИЙ ПЛАН — ЗАПОРУКА УСПІХУ

Робота з дітьми в дошкільному закладі влітку завжди передбачає значні клопоти. Звісно, вистачає і приємних моментів: можна майже весь день перебувати з дітьми на свіжому повітрі, зосередитися на індивідуальній роботі, менше мороки з одяганням і роздяганням, у малят кращий апетит, але... Не будемо тут торкатися проблем, пов'язаних із дотриманням санітарних норм, — усі усвідомлюють їх серйозність, особливо за нинішніх обставин. Та, мабуть, найважче — розробити ефективний план роботи з дітьми, коли їхня кількість постійно змінюється, а педагоги, помічники вихователів і адміністрація йдуть у відпустки.

**Подаруйте цього літа
Кавуновий тиждень дітям.**

(Це та наступне фото надані авторкою. ЗДО №22 "Ялинка", м. Миколаїв)

Попри це, і влітку працівники дитячих садків мають забезпечувати якісне виконання таких завдань:

- ♦ зміцнення здоров'я дітей, сприяння їхньому фізичному та психічному розвитку, організація активного відпочинку;
- ♦ закріплення, уточнення, розширення знань, умінь і навичок, набутих вихованцями впродовж навчального року, та збагачення досвіду їх застосування в різних видах діяльності;
- ♦ розвиток базових якостей особистості, надання можливості для самовираження, прояву творчості, фантазії;
- ♦ співпраця з батьками з питань організації різноманітних освітніх заходів, особливо фізкультурно-оздоровчого, художньо-естетичного, соціально-комунікативного спрямування;
- ♦ створення специфічного предметно-просторового розвивального середовища з урахуванням основних напрямів діяльності в літній період.

Будь-якому педагогічному колективу необхідні компетентні методичні рекомендації, які допоможуть якісно організувати освітній процес улітку. Розробити їх — завдання вихователя-методиста.

ПІДГОТОВЧА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО В ЛІТНІЙ ПЕРІОД

1. Розробити або відповідно відкоригувати план роботи на літній період.
2. Переглянути методичне забезпечення організації освітнього процесу:
 - ♦ систему фізкультурно-оздоровчих заходів;
 - ♦ циклограми, картотеки рухливих, дидактичних ігор, спостережень, різних видів праці,

пошуково-дослідницької діяльності, які сприяють скороченню часу для планування;

- ♦ маршрути піших переходів, екскурсій, цільових прогулянок за межі закладу;
- ♦ циклограми використання літературних творів для читання, переказування і розучування з дітьми напам'ять;
- ♦ зразки перспективних планів на літній період тощо.

3. За потреби організувати роботу ініціативної творчої групи педагогів для розроблення освітніх проєктів.
4. Провести для педагогів консультації (семінар) з питань організації освітнього процесу в літній період.
5. Розробити з урахуванням завдань та плану на літній період циклограму оформлення стенової інформації (надання інформації на сайт, блог закладу).
6. Обговорити питання про особливості змісту та організації освітньої, оздоровчої роботи в літній період на засіданні педагогічної ради дошкільного закладу наприкінці навчального року.

Зрозуміло, що обов'язково мають здійснюватися спостереження, аналіз організації освітнього процесу, аби наприкінці періоду визначити досягнення й труднощі та врахувати їх у подальшій роботі.

ПІДХОДИ ДО ПЛАНУВАННЯ ОСВІТЬНОГО ПРОЦЕСУ ВЛІТКУ

До планування освітнього процесу в літній період можна підходити по-різному. Пропонуємо розглянути два найбільш популярні на сьогодні варіанти.

1. Орієнтовний тижневий план-схема освітньої роботи

План-схема містить перелік основних напрямів, видів та форм організації роботи з дітьми за днями тижня і за режимними моментами.

Таке планування допомагає педагогам у реалізації освітніх завдань, інтеграції всіх видів дитячої діяльності в режимі дня.

Перелік видів роботи з дітьми у плані-схемі можна змінювати, за потреби варіювати залежно від отриманих результатів.

Сказати зможемо сміливо восени:
— Тепер ми знаємо усе про кавуни!

2. Освітній оздоровчий теренкур

Теренкур (від фр. *terrain* — “місцевість” і нім. *kur* — “лікування”) — метод санаторно-курортного лікування, що передбачає дозовані фізичні навантаження у вигляді піших походів, сходжень у гористій місцевості за заздалегідь розміченими маршрутами.

В освітній роботі теренкур — спеціально організовані маршрути для дітей на території ЗДО з відвідуванням різних центрів, які передбачають оздоровлення вихованців, підвищення рівня їхньої рухової активності, підсилення інтересу до пізнавальної діяльності, а отже, добір методів та форм роботи, спрямованих на формування в дошкільнят умінь і навичок ведення здорового способу життя.

Освітній теренкур можна спланувати як окремий проєкт або використати як форму проведення Дня здоров'я.

Маршрут освітнього оздоровчого теренкуру можна представити дітям у вигляді схеми, щоб вони могли самостійно обирати послідовність зупинок.

3. Тематичний проєкт

Орієнтовний задум і план організації щоденного перебування дітей у закладі, представлений переліком напрямів та тем до кожного з них.

Це налаштовує педагога на розроблення плану освітнього процесу на день — “сценарію дня” — з творчим добором засобів, методів та форм роботи з дітьми, занурення їх в активну діяльність.

Можна розробляти кожен освітній проєкт як окремий, а можна логічно поєднати кілька проєктів в один.

Наведемо приклади різних видів планування роботи влітку.

ОРІЄНТОВНИЙ ТИЖНЕВИЙ ПЛАН-СХЕМА ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ СТАРШОЇ ГРУПИ В ЛІТНІЙ ПЕРІОД

З досвіду роботи ЗДО № 84, м. Миколаїв

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
Пріоритетні напрями діяльності дітей				
Художньо-естетичний розвиток (художня література); пізнавальний розвиток (безпека життєдіяльності)	Пізнавальний розвиток (екологія, валеологія); художньо-естетичний розвиток (музична діяльність)	Морально-етичний, художньо-естетичний, логіко-математичний розвиток	Мовленнєвий, пізнавальний розвиток (народознавство); художньо-естетичний розвиток (театралізована діяльність)	Комунікативно-мовленнєвий, пізнавальний розвиток (ознайомлення з довкіллям)
I половина дня <i>Ранкова гімнастика на свіжому повітрі.</i> <i>Ігри: самостійні з настільно-друкованими посібниками, малорухливі, хороводні.</i> <i>Індивідуальні бесіди з батьками</i>				
Індивідуальні (1–3 дітей) бесіди про минулі вихідні	Бесіди екологічної та валеологічної тематики. Спостереження за природними явищами	Індивідуальні бесіди морально-етичної тематики	Індивідуальні бесіди про родину, традиції, ставлення до близьких	Бесіди про об'єкти та явища соціального оточення, розглядання ілюстрацій
Дидактичні ігри з розвитку мовлення. Діяльність у книжковому куточку	Дидактичні ігри з ознайомлення з природою	Дидактичні ігри з математики (орієнтування у просторі, геометричні фігури)	Дидактичні ігри з розвитку мовлення	Дидактичні ігри з ознайомлення з довкіллям
Прогулянка <i>Спільна діяльність вихователя з дітьми: праця в природі; сюжетно-рольові ігри, ігри з піском та водою.</i> <i>Заняття з фізкультури на свіжому повітрі — щодня за винятком дня, на який заплановано піший похід, екскурсію за межі ЗДО.</i> <i>Спостереження (за циклограмою).</i> <i>Загартувальні процедури відповідно до плану-схеми</i>				
Читання казок, бесіда за змістом прочитаного, розглядання ілюстрацій	Читання творів про природу	Читання творів морально-етичної тематики з використанням ілюстрацій. Бесіда за змістом творів	Бесіда з народознавства з використанням фольклорних джерел, художніх творів українських письменників	Індивідуальна робота з формування соціально-комунікативної компетентності
Дидактичні ігри з розвитку мовлення	Цільові екскурсії в природу. Досліди в природі. Збирання природного матеріалу	Дидактичні ігри логіко-математичного спрямування	Дидактичні ігри з народознавства та розвитку мовлення	Дидактичні ігри з ознайомлення з довкіллям та розвитку зв'язного мовлення
Ігри-естафети	Рухливі ігри з природними атрибутами	Рухливі ігри	Народні рухливі ігри	Рухливі ігри (за вибором дітей)
Аплікація або малювання (за літературним твором)	Образотворчість: робота з природним матеріалом або ліплення	Малювання за задумом (різні матеріали для образотворчості)	Образотворчість: робота з картоном, папером	Конструювання: будівельний матеріал, мозаїка

Управління і методична служба

Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
Пріоритетні напрями діяльності дітей				
Колективна праця в природі	Трудові доручення	Трудові доручення	Колективна праця в природі	Трудові доручення
Індивідуальна робота з безпеки життєдіяльності	Індивідуальна робота з музичного виховання	Індивідуальна робота з розвитку мовлення; із закріплення основних видів фізичних рухів	Індивідуальна робота з розвитку творчих здібностей	Індивідуальна робота з ознайомлення з довкіллям, із закріплення основних видів фізичних рухів
<i>Заувага.</i> Запропоновані види образотворчості можуть змінюватися				
II половина дня <i>Гімнастика пробудження, загартувальні процедури</i> (за планом-схемою) — після сну. <i>Сюжетно-рольові ігри:</i> довільні (до їх самостійного проведення дітей спонукають щодня) та заплановані (двічі на тиждень). <i>Розваги з декораціями й атрибутами</i> — 1 раз на місяць: червень — “День Нептуна та його морських друзів”; липень — “Феї степу та річок запросили в танок”; серпень — “Ягідний карнавал”. <i>День здоров'я</i> — 1 раз на місяць				
Слухання аудіо-казок. Складання розповіді за картинками, переказування творів. Діяльність у книжковому куточку	Робота з музичного виховання. Музично-дидактичні ігри. Діяльність у художньо-естетичному куточку	Бесіди про професії дорослих. Створення лепбука “Майстер своєї справи”	Театралізована діяльність (різні види театрів)	Вивчення віршів, загадок (різна тематика). Дитячі концерти: читання віршів, співи, танці, імпровізації
Ігри на розвиток мислення, уваги	Ігри на розвиток уяви	Ігри на розвиток пам'яті	Ігри на розвиток креативності	Ігри на розвиток сприймання (індивідуально-групові)
Індивідуальна робота з розвитку мовлення: розгадування ребусів, головоломок, розв'язування кросвордів. Робота з розвитку основних видів фізичних рухів	Індивідуальна робота з ознайомлення з природою, з валеології	Індивідуальна робота з образотворчості	Індивідуальна робота з розвитку мовлення (звукова культура мовлення, грама-тика)	Індивідуальна робота з формування соціальної компетентності
Рухливі ігри	Рухливі ігри з природними атрибутами	Рухливі ігри	Народні рухливі ігри	Рухливі ігри
Сюжетно-рольова гра	Тілесноорієнтовані вправи (етюди, пантоміми)	Самостійна художня діяльність	Сюжетно-рольова гра	Господарсько-побутова праця

ОРІЄНТОВНІ ОСЕРЕДКИ РОЗВИТКУ НА ТЕРИТОРІЇ ЗДО

- ♦ Центр сюжетно-рольових ігор
- ♦ Центр піску та води
- ♦ Центр дидактичних, настільних ігор
- ♦ Виставковий центр
- ♦ Метеоцентр
- ♦ Екостежина
- ♦ Книжкова альтанка
- ♦ Центр вільної рухової діяльності
- ♦ Центр театралізованої діяльності (центр казки)
- ♦ Центр ігор із великим будівельним матеріалом
- ♦ Тематичні ігрові майданчики
- ♦ Центр художньої творчості (творчий майданчик)

МЕТОДИЧНИЙ ПРОЄКТ “ОСВІТНЯ МОЗАІКА”

Літній карнавал	День образотворчості	Літній театр (актори — діти та батьки)	День музею, або Музейна скарбничка	Подорож у світ професій	Квест “Безпека”	День здоров’я/Освітній теренкур
Морський водограй	Кольори морських (річкових) пейзажів	Театралізація за авторськими творами	Річки краю та їх охорона (екскурсія до краєзнавчого музею)	Професії груп “людина — природа”, “людина — техніка”: пасічник, садівник, ветеринар, водій, пожежник, льотчик	Правила дорожнього руху: поведінка на вулицях, у транспорті	Літні безпечні пригоди
Феї степового краю	Степові (лісові) кольори	Театралізація за народними казками	Екскурсія до краєзнавчого музею із проведенням майстер-класу із виготовлення ляльки-зерновушки	Професії груп “людина — людина”, “людина — знакова система”: лікар, педагог, перукар, екскурсовод, секретар, редактор, бухгалтер	Поведінка при зустрічі з незнайомими людьми. Поведінка під час відпочинку біля води, у лісі	Прикмети народні хай стануть у пригоді
Ягідно-фруктовий мікс	Ягідно-фруктові кольори	Театралізація за авторськими творами	Літо в картинах художників (екскурсія до краєзнавчого музею)	Професії груп “людина — художній образ” (за вибором дітей): актор, фотограф, художник	Користування електричними приладами. Профілактика харчових отруєнь і кишкових інфекцій	У полі та в саду урожай я зберу. Тиждень здоров’я
1 раз на місяць	1 раз на місяць	1 раз на місяць	1 раз на місяць	Двічі на місяць	Двічі на місяць	1 раз на місяць

День без іграшок	День казкових пригод	День музичних інструментів	День екскурсій	Родини можуть бути різні	Майстри народного ремесла
Халабуди	Авторські казки	Симфонічний оркестр	На річку	Родина риб	Декоративний розпис (степовий південний, таврійський)
Вода, пісок та глина	Українські народні казки	Оркестр народних інструментів	На стадіон	Пташина родина	Гончарство
Драбина, бочка, дошка, цеглина	Казки народів світу	Оркестр нетрадиційних інструментів	До парку	Павукова родина	Лозоплетіння
Двічі на місяць	Двічі на місяць	1 раз на місяць	1 раз на місяць	1 раз на місяць	1 раз на місяць

Кожен педагогічний колектив з урахуванням особливостей території та можливостей закладу поступово може створювати власну модель предметно-просторового розвивального середовища з переліком центрів (осередків), схемою їх розміщення на території, з визначенням мети діяльності кожного осередку та необхідного обладнання й атрибутики. ■

*Трацюймо разом заради
майбутнього України!*

Журнал “Дошкільне виховання” з додатками — ваша точка опори за будь-яких обставин. Разом вистоїмо!

Передплатіть ваші фахові журнали
зі ЗНИЖКОЮ на сайті
jmil.com.ua/peredplata-dv

**Підтримайте журнали,
які завжди підтримають вас!**